

ZAKON O OBNOVLJIVIM IZVORIMA ENERGIJE

GLAVA I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se planiranje i podsticanje proizvodnje i potrošnje energije iz obnovljivih izvora, tehnologije za korišćenje obnovljivih izvora energije, sertifikovanje proizvodnih postrojenja, mjere podsticaja, sprovođenje sistema podsticanja proizvodnje, proizvodnja električne energije od strane kupaca-proizvođača pojedinačno ili u okviru zajednica, način vođenja registra i druga pitanja od značaja za ovu oblast.

Član 2.

(1) Cilj ovog zakona je stimulisanje proizvodnje električne i toplotne energije iz obnovljivih izvora energije i upotreba energije iz obnovljivih izvora u transportu, radi potrošnje na domaćem tržištu i povećanja udjela u bruto finalnoj potrošnji energije, te obezbjeđenje razvoja podsticajnih mehanizama, regulatornog okvira i tehničke infrastrukture za obnovljive izvore energije.

(2) Podsticanjem proizvodnje električne i toplotne energije iz obnovljivih izvora, kao i upotrebe energije iz obnovljivih izvora u transportu, obezbjeđuju se:

1) ostvarivanje energetske politike u Republici Srpskoj (u daljem tekstu: Republika) u pogledu udjela energije proizvedene iz obnovljivih izvora u bruto finalnoj potrošnji energije u Republici,

2) smanjenje upotrebe fosilnih goriva i povećanje korišćenja obnovljivih izvora energije,

3) doprinos zaštiti životne sredine smanjenjem negativnih uticaja upotrebe fosilnih goriva,

4) podrška realizaciji ciljeva o klimatskim promjenama i ispunjenje obaveza iz međunarodnih ugovora,

5) povoljniji ambijent za investitore,

6) podsticanje, uvođenje, primjena i razvoj nove opreme i tehnologija, te razvoj domaće ekonomije u cjelini,

7) doprinos održivom razvoju, otvaranje novih radnih mjesta, posebno putem samozapošljavanja i razvoj preduzetništva u energetici,

8) održivost sistema podsticaja i primjena operativne državne pomoći u formi tržišne premije, osim za male proizvođače,

9) dugoročno obezbjeđenje energije, povećanje sigurnosti snabdijevanja električnom energijom i razvoj elektroenergetskog sektora u cjelini,

10) racionalnije korišćenje i raznolikost primarnih izvora energije, stvaranje uslova za regionalni razvoj, posebno u ruralnim i nerazvijenim područjima,

11) pretpostavke za kvalitetno zbrinjavanje nekih vrsta otpada,

12) aktivno učešće krajnjih kupaca i lokalnih zajednica u energetskej tranziciji.

Član 3.

(1) Pojmovi korišćeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

1) obnovljiva energija označava energiju iz vjetra, solarnu (toplotna i fotonaponska) i geotermalnu energiju, energiju iz okoline, hidroenergiju, bio-masu, bio-gas, deponijski gas i gas dobijen iz postrojenja za obradu otpadnih voda,

2) program podrške označava svaki instrument i program koji stimulise upotrebu obnovljivih izvora energije smanjenjem troškova te energije, povećanjem cijene po kojoj se može prodati ili povećanjem, u smislu obaveze za nabavkom ili slično, količine tako nabavljene energije, uključujući pomoć pri investiranju, poreske olakšice ili smanjenja, povrat poreza, obavezujuće programe podrške za obnovljivu energiju, kao i direktne cjenovne programe podrške, uključujući isplate po garantovanim otkupnim cijenama i promjenjive ili fiksne premije,

3) kupac-proizvođač električne energije iz obnovljivih izvora energije označava krajnjeg kupca, koji djeluje u okviru svojih prostorija smještenih unutar ograničenih područja i koji proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora energije za vlastitu potrošnju, odnosno koji može skladištiti ili prodavati električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora energije koju je sam proizveo, pri čemu za kupce koji ne pripadaju kategoriji domaćinstva te aktivnosti ne predstavljaju njihovu glavnu komercijalnu ili profesionalnu djelatnost,

4) kupci-proizvođači električne energije iz obnovljivih izvora energije koji djeluju zajednički označavaju grupu koja se sastoji od najmanje dva kupca-proizvođača električne energije iz obnovljivih izvora energije koji djeluju zajednički u skladu sa definicijom kupac-proizvođač, a koji su smješteni u istoj zgradi ili stambenom kompleksu,

5) instalisana snaga proizvodnog postrojenja (elektrane) označava zbir nazivnih snaga svih turbina u postrojenju ili svih generatora, ukoliko postrojenje nema pogonsku mašinu (turbinu), izraženu u kW,

6) električna energija iz obnovljivih izvora energije predstavlja električnu energiju proizvedenu u postrojenjima koja koriste isključivo obnovljive izvore energije, kao i dio električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije u hibridnim postrojenjima koja koriste i konvencionalne izvore energije, uključujući električnu energiju proizvedenu u postrojenjima iz obnovljivih izvora energije koja se koristi za punjenje sistema akumulacije, ali koja ne obuhvata električnu energiju proizvedenu kao rezultat pumpno-akumulacionog sistema,

7) obavezan otkup je program podsticaja za mala postrojenja koji predstavlja obavezan otkup proizvedene električne energije iz obnovljivih izvora energije po fiksnim garantovanim otkupnim cijenama od strane Operatera sistema podsticaja,

8) prodajna cijena ponuđača označava cijenu električne energije iz obnovljivih izvora energije koju ponudi ponuđač u postupku aukcije,

9) tržišna premija za velika postrojenja označava promjenjivu premiju, koju, kao podsticaj, mogu ostvariti proizvođači električne energije u velikim postrojenjima, u skladu sa zakonom, određenu kao razliku između prodajne cijene i referentne tržišne cijene i koja se usklađuje na kvartalnom nivou,

10) proizvođač električne energije iz obnovljivih izvora je proizvođač koji proizvodi električnu energiju koristeći obnovljive izvore energije na ekonomski primjeren način, uz zaštitu životne sredine i koji je obezbijedio mjerenje svih energetske veličina u datom proizvodnom postrojenju,

11) naknada za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora je novčani dodatak na cijenu električne energije koji se obračunava svim krajnjim kupcima

električne energije u Republici, a koja se koristi za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora,

12) krajnji kupac je pravno i fizičko lice koje kupuje električnu energiju za svoje vlastite potrebe i korišćenje,

13) ugovor o snabdijevanju električnom energijom po principu neto mjerenja ili neto obračuna predstavlja ugovor između snabdjevača i kupca-proizvođača koji dio potreba za električnom energijom proizvodi u vlastitom postrojenju,

14) postrojenje za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora predstavlja postrojenje za proizvodnju električne energije (elektranu) u kojem se kao primarni izvor energije za proizvodnju električne energije koristi jedan ili više obnovljivih izvora energije,

15) neto mjerenje označava komercijalnu šemu snabdijevanja kod koje se višak električne energije koju kupac-proizvođač isporuči u mrežu tokom obračunskog perioda prenosi u naredni obračunski period u vidu energetskeg kredita, koji se koristi za umanjene potrošnje električne energije u periodima kada je potrošnja električne energije kupca-proizvođača veća od proizvodnje za sopstvene potrebe,

16) neto obračun označava komercijalnu šemu snabdijevanja kod koje se višak električne energije koju kupac-proizvođač isporuči u mrežu tokom obračunskog perioda prenosi u naredni obračunski period u vidu monetarnog kredita, koji se koristi za umanjene troškova električne energije u periodima kada je potrošnja električne energije kupca-proizvođača veća od proizvodnje za sopstvene potrebe,

17) energetske kredit označava pozitivnu razliku predate više proizvedene električne energije kupca-proizvođača i preuzete električne energije sa mreže tokom obračunskog perioda,

18) monetarni kredit označava novčanu vrijednost razlike predate više proizvedene električne energije kupca-proizvođača u odnosu na količine preuzete sa mreže tokom obračunskog perioda i izračunava se kao proizvod energetskeg kredita i jedinične cijene više proizvedene električne energije koja odgovara jediničnoj cijeni komponente energije sadržane u maloprodajnoj cijeni snabdjevača umanjene za 5%,

19) balansna grupa obnovljivih izvora energije je grupa koju čini jedan ili više proizvođača električne energije iz obnovljivih izvora energije koji su ostvarili pravo na podsticaj u vidu obaveznog otkupa.

(2) Pojmovi koji nisu navedeni u stavu 1. ovog člana imaju značenja iz Zakona o energetici i Zakona o električnoj energiji.

GLAVA II PLANIRANJE I PODSTICANJE PROIZVODNJE I POTROŠNJE ENERGIJE IZ OBNOVLJIVIH IZVORA

Član 4.

(1) Korišćenjem obnovljivih izvora energije ostvaruju se ciljevi Republike u oblasti energetike preuzeti međunarodnim sporazumima i strateškim dokumentima, a utvrđeni energetskeim i klimatskeim planom Republike.

(2) Ciljevi Republike o učešću energije iz obnovljivih izvora po godinama, količine predviđene za podsticaj po tehnologijama, pregled vrsta i način ostvarivanja podsticaja, kao i druga pitanja uređuju se Programom o korišćenju obnovljivih izvora energije (u daljem tekstu: Program), koji donosi Vlada Republike Srpske.

Član 5.

Program sadrži:

- 1) očekivanu bruto finalnu potrošnju električne energije, energije grijanja i hlađenja i energije u transportu,
- 2) sektorske ciljeve, odnosno udjele energije iz obnovljivih izvora u električnoj energiji, grijanju i hlađenju i transportu,
- 3) maksimalni ukupni instalisani kapacitet po godinama i tehnologijama izražen u kW, kao i maksimalne godišnje količine planirane proizvodnje električne energije po tehnologijama,
- 4) maksimalni ukupni instalisani kapacitet po godinama za mala postrojenja po tehnologijama, izražen u kW, kao i maksimalne godišnje količine planirane proizvodnje električne energije po tehnologijama (tehnološke kvote), koje su predmet podsticajnih mjera,
- 5) tehnološke kvote po tehnologijama za zajednice obnovljive energije,
- 6) način utvrđivanja uslova i obima aukcija,
- 7) druge mjere od značaja za ostvarivanje planiranih ciljeva.

Član 6.

(1) Učešće energije iz obnovljivih izvora u bruto finalnoj potrošnji energije izračunava se kao bruto potrošnja energije iz obnovljivih izvora podijeljena sa ukupnom finalnom bruto potrošnjom energije, izraženo u procentima.

(2) Bruto finalna potrošnja energije iz obnovljivih izvora predstavlja zbir:

- 1) bruto finalne potrošnje električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora,
- 2) bruto finalne potrošnje energije za grijanje i hlađenje proizvedene iz obnovljivih izvora,
- 3) bruto finalne potrošnje energije iz obnovljivih izvora u transportu.

(3) Način izračunavanja udjela energije iz obnovljivih izvora u bruto finalnoj potrošnji energije u Republici precizira se Programom.

GLAVA III

RAZVRSTAVANJE I SERTIFIKACIJA POSTROJENJA ZA PROIZVODNJU ELEKTRIČNE ENERGIJE IZ OBNOVLJIVIH IZVORA

1. Razvrstavanje postrojenja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih-izvora

Član 7.

Postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije za proizvodnju električne energije, zavisno od primarnog izvora energije, razvrstavaju se na postrojenja koja koriste:

- 1) energetska potencijal vodotokova,
- 2) energiju vjetra,
- 3) neakumulisanu energiju sunca,
- 4) energiju koja se dobija iz bio-mase,
- 5) energiju koja se dobija iz bio-gasa,

- 6) deponijski gas i gas iz postrojenja za tretman komunalnih otpadnih voda,
- 7) energiju iz geotermalnih izvora,
- 8) energiju drugih vidova obnovljivih izvora,
- 9) energiju više obnovljivih izvora u kombinaciji.

Član 8.

(1) Postrojenja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora za koja se može ostvariti pravo na podsticaj proizvodnje električne energije, s obzirom na instalisanu snagu, dijele se na mala i velika postrojenja.

(2) Mala postrojenja su:

1) hidroelektrane, vjetroelektrane i solarne elektrane na zemlji instalisane snage zaključno sa 150 kW,

2) solarne elektrane na objektima, elektrane na bio-masu i bio-gas, deponijski gas i gas iz postrojenja za tretman komunalnih otpadnih voda instalisane snage zaključno sa 500 kW.

(3) Velika postrojenja su:

1) vjetroelektrane i solarne elektrane na zemlji instalisane snage veće od 150 kW zaključno sa 50.000 kW,

2) solarne elektrane na objektima i elektrane na bio-gas i bio-masu, instalisane snage veće od 500 kW.

2. Sertifikovanje postrojenja za proizvodnju električne energije koja koriste obnovljive izvore

Član 9.

(1) Sertifikat za proizvodno postrojenje izdaje se proizvođaču električne energije za proizvodno postrojenje koje proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora energije na ekonomski isplativ način uz zaštitu životne sredine i u kojem je obezbijeđeno mjerenje svih energetske veličina.

(2) Pribavljanje sertifikata za proizvodno postrojenje je uslov za ostvarivanje prava na podsticaj proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora ili za izdavanje garancije o porijeklu električne energije, osim u slučaju propisanim ovim zakonom.

(3) Sertifikat za proizvodno postrojenje izdaje se nakon pribavljanja upotrebne dozvole od nadležnog organa, u skladu sa propisima o uređenju prostora i građenju.

(4) Sertifikat za proizvodno postrojenje izdaje Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske (u daljem tekstu: Regulatorna komisija), na zahtjev proizvođača.

(5) Regulatorna komisija vodi Registar izdatih sertifikata za proizvodna postrojenja.

(6) Izuzetno od st. 3. i 4. ovog člana, sertifikat za proizvodno postrojenje kupca-proizvođača ili zajednice obnovljive energije, instalisane snage zaključno sa 50 kW, izdaje nadležni operater distributivnog sistema, kao sastavni dio deklaracije o priključku, na osnovu potvrde o izvedenosti radova iz člana 52. stav 6. ovoga zakona, i uz ispunjenje ostalih kriterijuma propisanih ovim zakonom.

Član 10.

(1) Sertifikat za proizvodno postrojenje izdaje sa na period važenja od:

1) 15 godina za proizvodno postrojenje koje koristi energetske potencijal vodotokova, energiju vjetra i energiju sunca,

2) pet godina za proizvodno postrojenje koje koristi bio-masu i bio-gas.

(2) Regulatorna komisija donosi pravilnik kojim se preciznije uređuju kriterijumi za izdavanje sertifikata, postupak izdavanja, sadržaj sertifikata, njegovo produženje, prenos i izmjena, vođenje Registra izdatih sertifikata, kao i pojednostavljena procedura izdavanja sertifikata za proizvodna postrojenja kupaca-proizvođača.

GLAVA IV

SPROVOĐENJE SISTEMA PODSTICAJA I BALANSIRANJE

1. Sprovođenje sistema podsticaja

Član 11.

(1) Operater sistema podsticaja, kao neprofitna organizacija, obavlja administrativno-finansijske i druge operativne poslove sistema podsticaja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i osniva se u skladu sa propisima kojima se uređuje sistem javnih službi.

(2) Operater sistema podsticaja (u daljem tekstu: Operater podsticaja) ima svojstvo pravnog lica sa javnim ovlaštenjima utvrđenim ovim zakonom i upisuje se u Registar privrednih subjekata.

(3) Vlada Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada) donosi odluku kojom se uređuju osnivanje, organizacija, kao i druga pitanja od značaja za rad Operatera podsticaja.

(4) Operater podsticaja finansira se iz naknade za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije.

(5) Nadzor nad radom Operatera podsticaja vrše Ministarstvo i Regulatorna komisija, u okviru nadležnosti utvrđenih ovim zakonom.

(6) Korišćenje sredstava od naknade za obnovljive izvore energije od strane Operatera podsticaja podliježe reviziji, koju vrši služba nadležna za reviziju javnog sektora Republike.

(7) Operater podsticaja podnosi Vladi izvještaj o svom radu i finansijski izvještaj, najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Član 12.

Nadležnosti Operatera podsticaja su da:

1) vodi evidenciju o ukupnim količinama proizvedene električne energije i instalisanim kapacitetima proizvodnih postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije, čiji su podaci javno dostupni,

2) vodi evidenciju o planiranoj i ostvarenoj proizvodnji električne energije i kapacitetima proizvodnih postrojenja za koje je ostvareno pravo na podsticaj, čiji su podaci javno dostupni,

3) vodi evidenciju o planiranoj proizvodnji električne energije i kapacitetima proizvodnih postrojenja za koje je proizvođač ostvario preliminarno pravo na podsticaj,

4) sprovodi postupke aukcija za velika postrojenja u skladu sa ovim zakonom i pravilnikom o aukcijama,

5) zaključuje ugovor o otkupu električne energije, ugovor o premiji sa proizvođačima koji su ostvarili pravo na podsticaj na osnovu odluka donesenih u sistemu podsticaja, u skladu sa odredbama ovog zakona,

6) vrši obračun i isplatu sredstava za električnu energiju proizvedenu u postrojenjima koja ostvaruju pravo na podsticaj, te javno objavljuje godišnji izvještaj o isplaćenim sredstvima po proizvodnim postrojenjima, najkasnije do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu,

7) zaključuje ugovore sa snabdjevačima krajnjih kupaca u Republici, kao i sa kupcima koji električnu energiju za vlastite potrebe nabavljaju direktno na tržištu, te u skladu sa potpisanim ugovorima vrši fakturisanje i naplatu naknade za obnovljive izvore energije,

8) vrši prodaju električne energije proizvedene u sistemu obaveznog otkupa po garantovanoj otkupnoj cijeni na tržištu električne energije,

9) vrši preraspodjelu količina električne energije iz sistema obaveznog otkupa na snabdjevače krajnjih kupaca u Republici, u slučaju nemogućnosti prodaje električne energije na tržištu ili u slučaju kada je cijena za 20% manja od prosječne referentne tržišne cijene u prethodnih 12 mjeseci, koju je utvrdila Regulatorna komisija,

10) zaključuje ugovor o prodaji električne energije proizvedene u sistemu obaveznog otkupa po garantovanoj otkupnoj cijeni sa izabranim ponuđačima ili snabdjevačima krajnjih kupaca,

11) vrši fakturisanje i naplatu prodate električne energije proizvedene u sistemu obaveznog otkupa po garantovanoj otkupnoj cijeni od izabranog ponuđača ili snabdjevača krajnjih kupaca,

12) vrši prodaju garancija o porijeklu za električnu energiju za koju se ostvaruje pravo na podsticaj,

13) donosi pravila rada Operatera podsticaja, uz saglasnost Regulatorne komisije,

14) donosi uputstvo o radu balansne grupe obnovljivih izvora energije,

15) preuzima balansnu odgovornost za proizvodnju električne energije za koju se ostvaruje pravo na obavezan otkup po garantovanoj otkupnoj cijeni i snosi troškove balansiranja u skladu sa članom 17. ovog zakona,

16) vrši obračun debalansa u skladu sa uputstvom o radu balansne grupe obnovljivih izvora energije,

17) izrađuje i dostavlja Vladi izvještaj o ostvarenju ciljeva u skladu sa Programom iz člana 4. stav 2. ovog zakona za tekuću godinu, najkasnije do 30. novembra,

18) deponuje sredstva koja predstavljaju mjere obezbjeđenja od proizvođača koji su ostvarili preliminarno pravo na podsticaj,

19) vrši obračun i prenos sredstava Fondu za zaštitu životne sredine i energetske efikasnosti Republike Srpske,

20) obavlja i druge poslove neophodne za sprovođenje sistema podsticaja.

Član 13.

Pravilima rada iz člana 12. tačka 13) ovog zakona uređuju se:

1) način i ostvarivanje prava i obaveza učesnika u sistemu podsticaja, u skladu sa propisima kojima se uređuje sistem podsticaja,

2) način dostavljanja planova proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije, te način praćenja ostvarenja planova,

3) način vođenja evidencija o proizvođačima koji ostvaruju pravo na podsticaj, kao i o proizvođačima koji ostvaruju preliminarno pravo na podsticaj,

4) način izdavanja potvrde za energiju i način vođenja evidencije o podnesenim zahtjevima i izdatim potvrdama,

- 5) način i rokovi zaključenja ugovora, izmjene i dopune ugovora, prestanak važenja i raskid ugovora,
- 6) balansna pripadnost proizvođača i balansna odgovornost učesnika sistema podsticaja,
- 7) način prodaje električne energije proizvedene u sistemu obaveznog otkupa po garantovanoj otkupnoj cijeni,
- 8) način dostavljanja i vrste podataka od proizvođača električne energije iz obnovljivih izvora koji su ostvarili pravo na podsticaj,
- 9) način razmjene podataka sa operaterom sistema na čiju mrežu su priključena proizvodna postrojenja,
- 10) uslovi i način obračuna, fakturisanja, finansijskog poravnjanja i naplate za električnu energiju proizvedenu u sistemu podsticaja,
- 11) način prodaje garancije o porijeklu,
- 12) instrumenti obezbjeđenja plaćanja preuzete i predate energije i njihovo korišćenje u sistemu obaveznog otkupa,
- 13) druga pitanja u vezi sa sprovođenjem sistema podsticaja.

Član 14.

(1) Operater distributivnog, odnosno prenosnog sistema odgovoran je za očitavanje i obračun električne energije isporučene na mrežu, kao i svih drugih energetske veličina u proizvodnom postrojenju koje koriste obnovljive izvore energije, uključujući bruto proizvodnju, vlastitu potrošnju i potrošnju za vlastite potrebe.

(2) Operater distributivnog, odnosno prenosnog sistema mjesečno vrši obračun električne energije od proizvođača koji su ostvarili pravo na podsticaj i dostavlja izvještaj proizvođaču i Operateru podsticaja, kao i izvještaj o ukupno predatoj električnoj energiji krajnjim kupcima na svom području.

Član 15.

(1) Operater podsticaja, Regulatorna komisija i operater distributivnog, odnosno prenosnog sistema imaju neometan pristup postrojenjima u skladu sa pravilima koja važe za elektroenergetska postrojenja i svim podacima koji se odnose na postrojenje i energente koji se u njemu koriste, a u svrhu ispunjenja obaveza propisanih ovim zakonom.

(2) Proizvođač električne energije iz obnovljivih izvora energije dužan je da omogućiti neometan rad predstavnicima Operatera podsticaja, Regulatorne komisije i operatera distributivnog, odnosno prenosnog sistema.

Član 16.

(1) Snabdjevač krajnjih kupaca dostavlja izvještaje Operateru podsticaja o ukupno prodatoj električnoj energiji i ukupno obračunatom iznosu naknade sadržane u izdatim fakturama za utrošenu električnu energiju.

(2) Snabdjevač krajnjih kupaca dužan je obračunatu naknadu za obnovljive izvore energije uplatiti na račun Operatera podsticaja.

(3) U slučaju raspodjele planirane proizvodnje električne energije na snabdjevače krajnjih kupaca u Republici, u skladu sa članom 12. tačka 9) ovog zakona, snabdjevač je dužan da preuzme i plati Operateru podsticaja pripadajući udio električne energije po važećoj referentnoj tržišnoj cijeni.

2. Balansiranje

Član 17.

(1) Proizvođač električne energije za koju je ostvareno pravo na podsticaj u vidu obaveznog otkupa član je balansne grupe obnovljivih izvora energije.

(2) Operater podsticaja je balansno odgovoran za balansnu grupu obnovljivih izvora energije.

(3) Proizvođač električne energije koji je ostvario pravo na podsticaj proizvodnje električne energije u jednom ili više malih postrojenja čija je ukupna instalisana snaga manja ili jednaka 150 kW ne prijavljuje dnevni raspored rada Operateru podsticaja i ne snosi troškove balansiranja.

(4) Proizvođač električne energije koji je ostvario pravo na podsticaj proizvodnje električne energiju u jednom ili više malih postrojenja čija je ukupna instalisana snaga veća od 150 kW prijavljuje dnevni raspored rada Operateru podsticaja i snosi troškove balansiranja.

(5) Proizvođač električne energije koji je ostvario preliminarno pravo na podsticaj, u skladu sa odredbama ovog zakona, u periodu od prvog priključenja na mrežu do isteka šest mjeseci od dana dobijanja upotrebne dozvole, može biti član balansne grupe obnovljivih izvora energije, pri čemu snosi troškove balansiranja u skladu sa ovim zakonom i uputstvom o radu balansne grupe obnovljivih izvora energije.

Član 18.

(1) Proizvođač električne energije u velikim postrojenjima koji ostvaruje pravo na tržišnu premiju odgovoran je za balansiranje i plaća troškove balansiranja proizvodnje u skladu sa propisima koju uređuju ovu oblast.

(2) Proizvođač iz stava 1. ovog člana postaje odgovoran za balansiranje na jedan od sljedećih načina:

1) zaključivanjem ugovora sa Nezavisnim operaterom sistema BiH o neposrednoj balansnoj odgovornosti, ukoliko je proizvođač balansno odgovorna strana,

2) zaključivanjem ugovora o prenosu balansne odgovornosti na balansno odgovornu stranu.

Član 19.

(1) Troškove koji nastanu pri obavljanju poslova balansiranja Operater podsticaja prenosi na članove balansne grupe obnovljivih izvora.

(2) Sredstva za pokriće troškova balansiranja balansne grupe obnovljivih izvora energije obezbjeđuje Operater podsticaja iz sljedećih izvora:

1) naplate troškova balansiranja članova balansne grupe obnovljivih izvora energije,

2) naknade za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije.

(3) Operater podsticaja, uz saglasnost Regulatorne komisije, donosi uputstvo o radu balansne grupe obnovljivih izvora energije, kojim se propisuju:

1) postupak registracije članova balansne grupe obnovljivih izvora energije,

2) način obračuna debalansa proizvođača i grupe kao cjeline, te način realizacije plaćanja troškova balansiranja za članove balansne grupe obnovljivih izvora energije,

3) način pripreme i dostavljanje planova proizvodnje,

4) ostala pitanja vezana za nesmetan rad balansne grupe obnovljivih izvora energije.

GLAVA V GARANCIJA O PORIJEKLU ELEKTRIČNE ENERGIJE PROIZVEDENE IZ OBNOVLJIVIH IZVORA

Član 20.

(1) Garancija o porijeklu električne energije iz obnovljivih izvora energije (u daljem tekstu: Garancija o porijeklu) izdaje se na zahtjev proizvođača električne energije iz obnovljivih izvora energije za koju ne ostvaruje pravo na podsticaj ili na zahtjev Operatera podsticaja za električnu energiju za koju je ostvareno pravo na podsticaj.

(2) U slučaju kada se proizvodno postrojenje nalazi na teritoriji više država, odnosno entiteta, garancija o porijeklu može se izdati bez pribavljanja sertifikata za proizvodno postrojenje za pripadajući dio proizvedene električne energije, na osnovu podataka nadležnih institucija i operatera elektroenergetskog sistema.

(3) Garancija o porijeklu izdaje se samo jednom za jediničnu količinu električne energije proizvedene u određenom periodu, o čemu se vodi posebna evidencija.

(4) Regulatorna komisija izdaje garanciju o porijeklu, vrši prenos i poništavanje garancije o porijeklu.

(5) Regulatorna komisija donosi pravilnik o garanciji o porijeklu za električnu energiju kojim se uređuju sadržaj garancije, uslovi i postupak izdavanja, prenos i poništavanje garancije o porijeklu, vođenje Registra garancija o porijeklu električne energije i drugo.

Član 21.

(1) Garancija o porijeklu izdaje se za električnu energiju proizvedenu u određenom periodu na osnovu podataka o proizvedenim količinama električne energije utvrđenih mjerenjem.

(2) Garancija o porijeklu može se upotrijebiti u roku od godinu dana od dana izdavanja, a nakon upotrebe ili isteka roka važenja, garancija o porijeklu se poništava.

(3) Proizvođač električne energije iz obnovljivih izvora energije koji je ostvario pravo na obavezan otkup po garantovanoj otkupnoj cijeni ili pravo na premiju utvrđenu u postupku aukcije, nema pravo na garanciju o porijeklu.

Član 22.

(1) Garancija o porijeklu izdata u drugim državama priznaje se u Republici po principu reciprociteta i u skladu sa zaključenim međunarodnim sporazumima.

(2) Regulatorna komisija, uz saglasnost Vlade, može pristupiti relevantnim međunarodnim tijelima za izdavanje garancija o porijeklu ili pristupiti regionalnim udruženjima u Energetskoj zajednici, te izvršiti nabavku opreme i korisničkih programa neophodnih za članstvo u tim tijelima.

(3) Sredstva za nabavku opreme, programa i članarine u tijelima iz stava 2. ovog člana, obezbjeđuju se iz sredstava prikupljenih po osnovu naknade za obnovljive izvore energije.

GLAVA VI MJERE PODSTICAJA ZA PROIZVODNJU I KORIŠĆENJE ENERGIJE IZ OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE

1. Mjere podsticanja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije

Član 23.

(1) Proizvođač električne energije u novim postrojenjima iz obnovljivih izvora energije može ostvariti pravo na sljedeće vrste podsticaja:

- 1) pravo na pogodnosti prilikom priključenja na mrežu,
- 2) pravo na obavezan otkup proizvedene električne energije po garantovanoj otkupnoj cijeni ili pravo na premiju za prodaju na tržištu ili potrošnju za vlastite potrebe za mala postrojenja,
- 3) pravo na tržišnu premiju za električnu energiju koju prodaje na tržištu, utvrđenu u postupku aukcije za velika postrojenja.

(2) Proizvođač električne energije za istu količinu električne energije ne može ostvariti pravo na obavezan otkup po garantovanoj otkupnoj cijeni i pravo na premiju.

Član 24.

Pravo na podsticaj iz člana 23. stav 1. t. 2) i 3) ovog zakona može ostvariti proizvođač ako:

- 1) proizvodi električnu energiju u malim i velikim postrojenjima,
- 2) količine električne energije, odnosno instalisani kapaciteti proizvodnih postrojenja ne prelaze tehnološke kvote za određenu godinu utvrđene Programom,
- 3) posjeduje sertifikat za proizvodno postrojenje,
- 4) u postrojenju nije ugrađena oprema koja je korišćena.

Član 25.

(1) Na vodotoku čija je dužina manja od 10 km, pravo na podsticaj može ostvariti samo jedno proizvodno postrojenje.

(2) Na vodotoku čija je dužina veća od 10 km, pravo na podsticaj može ostvariti postrojenje čiji su krajnji dijelovi – vodozahvat i mašinska zgrada udaljeni najmanje 5 km od krajnjih dijelova drugih proizvodnih postrojenja.

(3) U slučaju izgradnje više solarnih elektrana na istom objektu, sve izgrađene elektrane smatraće se jednim postrojenjem u pogledu instalisane snage iz člana 8. ovog zakona, a u svrhu određivanja vrste i visine podsticaja novoizgrađene solarne elektrane.

Član 26.

(1) Proizvođaču električne energije iz malog postrojenja koji je u periodu investiranja primao državnu pomoć srazmjerno se umanjuje garantovana otkupna cijena ili premija.

(2) Proizvođaču električne energije iz velikog postrojenja koji je u periodu investiranja primao državnu pomoć srazmjerno se umanjuje tržišna premija ostvarena u postupku aukcije.

(3) Pod državnom pomoći iz st. 1. i 2. ovog člana podrazumijeva se svaka direktna ili indirektna pomoć u vidu davanja u novcu, materijalu i opremi, subvencija i poreskih olakšica.

Član 27.

Proizvođač koji u postrojenjima u eksploataciji, u kojima je izvršena rekonstrukcija, proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora energije ima pravo na obavezan otkup po garantovanoj otkupnoj cijeni ili pravo na premiju za dio proizvedene električne energije koja je rezultat povećanja kapaciteta dobijenog rekonstrukcijom.

1.1. Pogodnosti prilikom priključenja na mrežu

Član 28.

(1) Operater distributivnog sistema dužan je da svakom novom proizvođaču za malo postrojenje, koji zahtijeva priključenje na distributivnu mrežu, izradi i dostavi, o svom trošku, detaljnu analizu mogućnosti i uslova za priključenje, sa procjenom troškova priključenja i vremenskim okvirom za realizaciju predloženog načina priključenja.

(2) Operater distributivnog sistema, uz saglasnost Regulatorne komisije, donosi pravilnik kojim se preciznije propisuju način, uslovi i postupak priključenja na mrežu, ostvarivanje pogodnosti, kriterijumi za podjelu troškova priključenja i druga pitanja.

Član 29.

Proizvođač električne energije iz obnovljivih izvora energije priključuje se na prenosnu mrežu u skladu sa propisima kojima se uređuje priključenje postrojenja na prenosnu mrežu.

1.2. Pravo na obavezan otkup po garantovanoj otkupnoj cijeni i pravo na premiju

Član 30.

(1) Proizvođač električne energije iz malih postrojenja, koji ispunjava uslove iz čl. 24. i 25. ovog zakona, ima pravo na jednu od sljedećih vrsta podsticaja:

1) pravo na obavezan otkup proizvedene električne energije u cijelosti ili djelimično po garantovanoj otkupnoj cijeni, ili

2) pravo na premiju za proizvedenu električnu energiju koju prodaje na tržištu ili koju koristi za vlastite potrebe.

(2) Pravo na obavezan otkup električne energije po garantovanoj otkupnoj cijeni ili pravo na premiju iz stava 1. ovog člana može se ostvariti u trajanju do 15 godina.

Član 31.

(1) Garantovanu otkupnu cijenu i premiju za mala postrojenja utvrđuje Regulatorna komisija u skladu sa metodologijom propisanom Pravilnikom o podsticaju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije.

(2) Na osnovu metodologije iz stava 1. ovog člana, Regulatorna komisija, uz saglasnost Vlade, donosi odluku o visini garantovanih otkupnih cijena i premija za mala postrojenja.

(3) Garantovana otkupna cijena je nepromjenljiva u periodu trajanja prava na podsticaj.

(4) Premija za mala postrojenja je promjenjiva i izračunava se kao razlika između garantovane otkupne cijene za dato postrojenje i referentne tržišne cijene.

(5) Referentnu tržišnu cijenu utvrđuje Regulatorna komisija, najkasnije do 10. u mjesecu za prethodni kvartal, kao prosječnu ostvarenu veleprodajnu cijenu ostvarenu u prethodnom kvartalu u Bosni i Hercegovini i/ili na dvije berze u zemljama u okruženju.

(6) Regulatorna komisija najmanje jednom godišnje provjerava nivo garantovanih otkupnih cijena i premija za mala postrojenja.

(7) Za potrebe utvrđivanja visine garantovanih otkupnih cijena i premija iz stava 2. ovog člana, mala postrojenja dijele se na:

- 1) hidroelektrane instalisane snage zaključno sa 150 kW;
- 2) vjetroelektrane instalisane snage zaključno sa 150 kW;
- 3) solarne elektrane na zemlji instalisane snage zaključno sa 150 kW;
- 4) solarne elektrane na objektima:
 1. instalisane snage zaključno sa 50 kW,
 2. instalisane snage veće od 50 kW zaključno sa 500 kW;

5) elektrane na bio-masu i bio-gas, deponijski gas i gas iz postrojenja za tretman komunalnih otpadnih voda:

1. instalisane snage zaključno sa 50 kW,
2. instalisane snage veće od 50 kW zaključno sa 500 kW.

(8) Prilikom zaključivanja ugovora o obaveznom otkupu po garantovanoj otkupnoj cijeni, odnosno ugovora o dodjeli premije za mala postrojenja, primjenjuju se garantovane otkupne cijene iz odluke koja je na snazi u vrijeme zaključivanja ugovora.

(9) Izuzetno od stava 5. ovog člana, visina garantovane otkupne cijene može se mijenjati u slučaju promjene:

- 1) kursa konvertibilne marke u odnosu na kurs evra u BiH u iznosu većem od 10%,
- 2) instalisane snage u slučaju iz člana 25. stav 3. ovog zakona.

Član 32.

Pravo na obavezan otkup po garantovanoj otkupnoj cijeni ili pravo na premiju proizvođač električne energije iz obnovljivih izvora u malim postrojenjima ostvaruje na osnovu rješenja, koje donosi Regulatorna komisija na zahtjev proizvođača, nakon izgradnje objekata i ispunjenja drugih uslova u skladu sa ovim zakonom.

Član 33.

(1) Nosilac projekta koji gradi malo postrojenje može ostvariti preliminarno pravo na podsticaj obaveznog otkupa po garantovanoj otkupnoj cijeni ili pravo na premiju ako ispunjava uslove iz člana 24. stav 1. t. 1) i 2), te ako je upisan u Registar projekata.

(2) Nosilac projekta iz stava 1. ovog člana uz zahtjev za sticanje preliminarnog prava prilaže sljedeće dokumente:

- 1) revidiran glavni projekat,
- 2) građevinsku dozvolu izdatu od nadležnog organa u skladu sa propisima koji uređuju oblast građenja.

(3) Rješenje o preliminarnom pravu na podsticaj za malo postrojenje donosi Regulatorna komisija.

(4) Period trajanja preliminarnog prava iz stava 3. ovog člana predstavlja maksimalni period u kojem je nosilac projekta dužan pribaviti upotrebnu dozvolu za malo postrojenje i on iznosi:

- 1) godinu dana za solarne elektrane,
- 2) dvije godine za ostale elektrane.

(5) Nosilac projekta dužan je da, najkasnije 30 dana od dana prijema rješenja iz stava 3. ovog člana, dostavi Operateru podsticaja zahtjev za zaključenje predugovora o pravu na podsticaj sa bankarskom garancijom ili depozitom u visini od 2% od vrijednosti investicije iz glavnog projekta.

(6) Nosilac projekta koji je ostvario preliminarno pravo i Operater podsticaja dužni su da zaključe predugovor o preliminarnom pravu u roku od 60 dana od dana prijema rješenja iz stava 3. ovog člana, a u suprotnom prestaje da važi rješenje o preliminarnom pravu.

(7) Rješenjem iz stava 3. ovog člana, te potpisivanjem predugovora o preliminarnom pravu na podsticaj, u skladu sa ovim članom, nosilac projekta rezerviše količine za podsticaj i stiče mogućnost da ostvari pravo na podsticaj u periodu koji ne može biti duži od šest mjeseci od isteka roka iz stava 4. ovog člana.

Član 34.

Regulatorna komisija, uz saglasnost Vlade, donosi pravilnik o podsticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora kojim se uređuju:

1) postupak za ostvarivanje prava na podsticaj i preciziraju uslovi za ostvarivanje prava na podsticaj,

2) postupak za ostvarivanje prava na podsticaj za proizvodna postrojenja u eksploataciji koja su izvršila rekonstrukciju i preciziraju kriterijumi za ostvarivanje prava na podsticaj za ta postrojenja,

3) kriterijumi za umanjenje podsticajnih mjera za proizvodna postrojenja koja su u periodu investiranja primila državnu pomoć,

4) mjerenje, očitavanje i obračun električne energije za koju se ostvaruje pravo na podsticaj,

5) period na koji se ostvaruje pravo na podsticaj i zaključivanje ugovora o podsticaju,

6) način utvrđivanja troškova rada Operatera podsticaja,

7) način provjere količina električne energije za podsticanje po tehnologijama (tehnoloških kvota) i izdavanje odgovarajućih potvrda za energiju za mala postrojenja od Operatera podsticaja,

8) način utvrđivanja iznosa sredstava potrebnih za funkcionisanje sistema podsticanja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora,

9) metodologija utvrđivanja garantovane otkupne cijene, referentne tržišne cijene, premije za mala postrojenja i granični iznos premije za velika postrojenja,

10) druga pitanja od značaja za sprovođenje sistema podsticaja.

Član 35.

(1) Proizvođač električne energije iz velikih postrojenja koji ispunjava uslove iz čl. 24. i 25. ovog zakona ima pravo na tržišnu premiju za proizvedenu električnu energiju koju prodaje na tržištu.

(2) Tržišna premija iz stava 1. ovog člana je promjenljiva i izračunava se kao razlika između prodajne cijene električne energije ponuđača iz postupka aukcije i referentne tržišne cijene, utvrđene u skladu sa članom 31. stav 5. ovog zakona.

(3) Prodajna cijena električne energije ponuđača iz postupka aukcije je nepromjenljiva u periodu trajanja prava na podsticaj, osim u slučaju promjene kursa konvertibilne marke u odnosu na kurs evra u BiH, u iznosu većem od 10%.

(4) Pravo na tržišnu premiju ostvaruje se nakon sprovedenog postupka aukcije, izgradnje postrojenja i ispunjenja drugih uslova u skladu sa ovim zakonom.

(5) Proizvođač električne energije iz velikih postrojenja pravo na tržišnu premiju ostvaruje na period do 15 godina.

Član 36.

(1) Aukcija je postupak javnog nadmetanja s ciljem prikupljanja ponuda za izgradnju postrojenja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora i ostvarenja prava na podsticaj, pri čemu je predmet nadmetanja prodajna cijena električne energije proizvedene u velikim postrojenjima, po datoj tehnologiji i kapacitetu u skladu sa Programom.

(2) Aukcija može biti otvorena i lokacijska.

(3) Otvorena aukcija se sprovodi za određenu tehnologiju i utvrđene kapacitete, u kojoj mogu učestvovati svi zainteresovani ponuđači koji su za izgradnju objekta pribavili lokacijske uslove i ekološku dozvolu.

(4) Na otvorenu aukciju mogu se prijaviti zainteresovani ponuđači i sa dijelom instalisanog kapaciteta postrojenja.

(5) Lokacijska aukcija se sprovodi za određenu tehnologiju i utvrđeni kapacitet na lokaciji koju je prethodno utvrdila Vlada i na kojoj će se graditi objekat za koji su pribavljeni lokacijski uslovi i ekološka dozvola.

Član 37.

Vlada, na prijedlog ministarstva nadležnog za energetiku (u daljem tekstu: Ministarstvo), svake dvije godine, donosi odluku o sprovođenju postupka aukcije, kojom se utvrđuju tehnološke kvote, koje su predmet aukcije za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora za velika postrojenja, a koja se objavljuje šest mjeseci prije sprovođenja aukcije.

Član 38.

(1) Odlukom iz člana 37. ovog zakona uređuju se:

1) obim aukcije, odnosno maksimalni nivoi ukupnog instalisanog kapaciteta iz tehnologija obnovljivih izvora koje su predmet aukcije,

2) količine planirane električne energije koje su predmet podsticaja,

3) minimalni i maksimalni prag ponude,

4) način i uslovi pod kojima se može mijenjati obim aukcije,

5) maksimalni period za početak rada postrojenja koje je predmet aukcije,

6) instrumenti obezbjeđenja ponude u vidu bankarske garancije ili depozita, iskazani kao procenat od vrijednosti ukupne investicije projekta koji je predmet aukcije,

7) način izračunavanja promjenljive tržišne premije,

8) trenutna referentna tržišna cijena,

9) druga pitanja od značaja za predmetnu aukciju.

(2) Ukoliko sprovedena aukcija za određenu tehnologiju nije dovela do planiranog obima, razlika između planiranog i ostvarenog obima je predmet ponovljenog postupka aukcije za tu tehnologiju ili se, u slučaju da nije bilo dovoljno ponuda u dva postupka aukcije zaredom, razlika između planiranog i ukupnog obima ponuda dodaje obimu ponovljenih aukcija za druge tehnologije.

(3) Izmijenjeni obim aukcije iz stava 2. ovog člana ne može prelaziti ukupne tehnološke kvote predviđene odlukom o sprovođenju postupka aukcije, pri čemu ukupne kvote po tehnologijama iz Programa ne mogu biti prekoračene.

(4) U slučaju da se sprovodi lokacijska aukcija, pored elemenata iz stava 1. ovog člana, odluka sadrži i podatke o lokaciji i raspoloživoj dokumentaciji za planirani objekat.

Član 39.

(1) Postupak aukcije sprovodi Operater podsticaja, na osnovu odluke Vlade iz člana 37. ovog zakona, u skladu sa pravilnikom o aukcijama.

(2) Maksimalnu prodajnu cijenu i referentnu tržišnu cijenu za potrebe aukcije utvrđuje Regulatorna komisija, u skladu sa metodologijom propisanom Pravilnikom o podsticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije.

(3) Maksimalna prodajna cijena se utvrđuje i objavljuje nakon isteka roka za dostavljanje ponuda u postupku aukcije, a prije njihovog otvaranja.

(4) Kriterijum za izbor najpovoljnijeg ponuđača je najniža ponuđena prodajna cijena električne energije za datu tehnologiju, pri čemu se ponuda čija je cijena veća od maksimalne prodajne cijene iz stava 3. ovog člana odbacuje.

(5) Regulatorna komisija je nadležna da nadzire postupak aukcija, te u slučaju neusklađenosti nalaže Operateru podsticaja otklanjanje nepravilnosti.

Član 40.

(1) Nakon sprovedenog postupka aukcije Operater podsticaja dostavlja Vladi izvještaj o sprovedenoj aukciji i prijedlog rješenja o izboru najpovoljnijeg ponuđača.

(2) Rješenje o izboru najpovoljnijeg ponuđača donosi Vlada.

(3) Rješenje iz stava 2. ovog člana sadrži:

1) naziv izabranog ponuđača,

2) osnovne tehničke podatke o postrojenju, uključujući primarni izvor energije, instalisanu snagu i planiranu godišnju proizvodnju električne energije,

3) visinu prodajne cijene proizvedene električne energije ostvarene u postupku aukcije,

4) način obračuna promjenljive tržišne premije,

5) rok za izgradnju objekta,

6) visinu garancije za realizaciju projekta,

7) druge podatke od značaja za konkretnu aukciju.

(4) Protiv rješenja Vlade iz stava 2. ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

(5) U slučaju da izabrani ponuđač ne pribavi upotrebnu dozvolu u roku za izgradnju objekata propisanih rješenjem iz stava 2. ovog člana, izabranom ponuđaču se umanjuje ponuđena prodajna cijena električne energije u iznosu od 1% za svaki mjesec kašnjenja u realizaciji projekta, pri čemu maksimalno umanjenje može iznositi 12%.

Član 41.

(1) Izabrani ponuđač iz člana 40. stav 2. ovog zakona i Operater podsticaja dužni su da zaključe predugovor o premiji u roku od 30 dana od dana prijema rješenja Vlade o izboru najpovoljnijeg ponuđača, a u suprotnom prestaje da važi rješenje Vlade.

(2) Ako izabrani ponuđač ne zaključi predugovor, Operater podsticaja je dužan da, u roku od osam dana od dana isteka roka iz stava 1. ovog člana, obavijesti Vladu o tome.

(3) Maksimalno kašnjenje izabranog ponuđača iz člana 40. stav 2. ovog zakona u realizaciji projekta, odnosno pribavljanju upotrebne dozvole iznosi godinu dana.

(4) Protekom roka iz stava 3. ovog člana prestaje da važi rješenje iz člana 40. stav 2. ovog zakona i predugovor iz stava 1. ovog člana.

(5) U slučajevima isteka rokova iz st. 1. i 4. ovog člana, Operater podsticaja, najkasnije u roku od osam dana od isteka datih rokova, aktivira bankarsku garanciju.

(6) U slučaju iz stava 2. ovog člana, Vlada može izabrati drugorangiranog ponuđača.

Član 42.

Nakon izgradnje objekta i ispunjenja drugih uslova u skladu sa ovim zakonom, pravo na tržišnu premiju proizvođač električne energije iz obnovljivih izvora u velikim postrojenjima ostvaruje na osnovu rješenja koje donosi Regulatorna komisija.

Član 43.

Regulatorna komisija donosi pravilnik o aukcijama kojim se uređuje sprovođenje postupka aukcija, a naročito:

- 1) zadaci Operatera podsticaja i učesnika aukcija,
- 2) priprema procesa aukcije,
- 3) način raspisivanja javnog poziva za dostavu ponudu za aukciju,
- 4) sadržaj ponude i način dostavljanja ponuda,
- 5) instrumenti finansijskog obezbjeđenja ponude,
- 6) provjera urednosti ponuda,
- 7) način ocjene i rangiranje ponuda,
- 8) način donošenja rješenja o izboru najpovoljnijeg ponuđača,
- 9) način obavještanja javnosti o postupku aukcije,
- 10) druga pitanja koja se odnose na postupak aukcije.

1.3. Predugovori i ugovori o podsticaju

Član 44.

(1) Operater podsticaja izrađuje standardne obrasce predugovora i ugovora o podsticaju, zavisno od vrste podsticaja, i to:

1) predugovor o obaveznom otkupu električne energije po garantovanoj otkupnoj cijeni,

2) predugovor o premiji za proizvodnju električne energije iz malih postrojenja,

3) predugovor o premiji za proizvodnju električne energije iz velikih postrojenja,

4) ugovor o garantovanom otkupu električne energije po garantovanoj otkupnoj cijeni,

5) ugovor o premiji za proizvodnju električne energije iz malih postrojenja,

6) ugovor o premiji za proizvodnju električne energije iz velikih postrojenja.

(2) Operater podsticaja zaključuje predugovor ili ugovor o podsticaju na osnovu rješenja Regulatorne komisije ili na osnovu rješenja Vlade o izboru najpovoljnijeg ponuđača u postupku aukcije.

(3) Proizvođač električne energije u malim postrojenjima, koji je ostvario preliminarno pravo na podsticaj u vidu obaveznog otkupa po garantovanoj otkupnoj cijeni ili u vidu premije, u skladu sa ovim zakonom, dužan je da zaključi odgovarajući predugovor sa Operaterom podsticaja.

(4) Predugovor iz stava 3. ovog člana obavezno sadrži odredbe vezane za period trajanja predugovora, maksimalno dozvoljeno vrijeme izgradnje postrojenja, obaveze proizvođača, tehničke podatke o postrojenju i planiranoj proizvodnji i drugo.

(5) Proizvođač električne energije u velikim postrojenjima, koji je rješenjem Vlade izabran kao najpovoljniji ponuđač u postupku aukcije, dužan je da sa Operaterom podsticaja zaključi predugovor o premiji.

(6) Predugovor iz stava 5. ovog člana obavezno sadrži odredbe vezane za period trajanja predugovora, maksimalno dozvoljeno vrijeme izgradnje postrojenja, obaveze proizvođača, tehničke podatke o postrojenju, planiranoj proizvodnji, visinu prodajne cijene električne energije ostvarene u postupku aukcije, način izračunavanja promjenljive tržišne premije i drugo.

(7) Proizvođač električne energije u malim postrojenjima, koji je ostvario pravo na podsticaj u vidu obaveznog otkupa po garantovanoj otkupnoj cijeni ili pravo na premiju, ima pravo da zaključi ugovor o obaveznom otkupu električne energije po garantovanoj otkupnoj cijeni ili ugovor o premiji sa Operaterom podsticaja.

(8) Proizvođač električne energije u velikim postrojenjima, koji je ostvario pravo na podsticaj u vidu tržišne premije, ima pravo da zaključi ugovor o premiji sa Operaterom podsticaja.

(9) Ugovorima iz st. 7. i 8. ovog člana obavezno se definišu premija, garantovana otkupna cijena i prodajna cijena električne energije, period trajanja ugovora, tehnički podaci o postrojenju i planiranoj proizvodnji, kao i obaveze proizvođača u pogledu dostavljanja podataka Operateru podsticaja.

Član 45.

(1) Proizvođaču koji je ostvario pravo na podsticaj, to pravo prestaje u sljedećim slučajevima:

1) istekom vremena na koje je dato pravo na podsticaj, odnosno istekom ugovora o podsticaju,

2) ukidanjem rješenja o pravu na podsticaj,

3) poništenjem rješenja o pravu na podsticaj.

(2) Nakon prestanka prava na podsticaj u slučajevima iz stava 1. ovog člana, proizvođač nema pravo da za isto postrojenje ponovo zatraži pravo na podsticaj.

(3) Regulatorna komisija može ukinuti rješenje o podsticaju u sljedećim slučajevima:

1) ako je istekao sertifikat za proizvodno postrojenje, a nije pokrenut postupak izdavanja novog sertifikata u skladu sa propisima,

2) ako proizvođač proizvodi električnu energiju suprotno uslovima koji su utvrđeni rješenjem,

3) ako proizvođač ne izvršava obaveze iz ugovora ili predugovora o podsticaju,

4) na zahtjev proizvođača koji je ostvario pravo na podsticaj.

(4) Regulatorna komisija može poništiti rješenje o podsticaju u sljedećim slučajevima:

1) ako je rješenje doneseno na osnovu neistinitih podataka, uključujući podatke o starosti opreme i tehničkim i energetskim parametrima elektrane,

2) u drugim slučajevima, u skladu sa zakonom.

(5) Poništenjem ili ukidanjem rješenja o podsticaju prestaje da važi ugovor o pravu na podsticaj.

1.4. Sredstva za podsticanje

Član 46.

(1) Sredstva za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora obezbjeđuju se iz:

- 1) naknade za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora,
- 2) prihoda od prodaje garancija o porijeklu za električnu energiju iz sistema podsticaja,
- 3) prihoda po osnovu aktiviranja sredstava obezbjeđenja za preliminarno pravo na podsticaj.

(2) Krajnji kupac električne energije u Republici obavezan je da plaća naknadu za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora kao dodatak na cijenu električne energije.

(3) Snabdjevač električnom energijom dužan je da na računu za utrošenu električnu energiju, koji dostavlja krajnjim kupcima, odvojeno iskaže naknadu za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora.

(4) Visinu naknade za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora utvrđuje Regulatorna komisija odlukom, uz saglasnost Vlade.

Član 47.

(1) Iz sredstava za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora obezbjeđuju se sredstva za:

- 1) premije za električnu energiju iz obnovljivih izvora,
- 2) dio troškova balansiranja,
- 3) troškove rada Operatera podsticaja,
- 4) dio troškova koji se odnose na funkcionisanje sistema izdavanja garancija o porijeklu, u skladu sa članom 22. stav 3. ovog zakona,
- 5) unapređenje mjera energetske efikasnosti i promovisanja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora.

(2) Troškove rada Operatera podsticaja, na bazi opravdanih troškova, utvrđuje Regulatorna komisija u postupku utvrđivanja visine naknade za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora.

(3) Fondu za zaštitu životne sredine i energetske efikasnosti Republike Srpske pripada 10% sredstava prikupljenih po osnovu naknade za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora radi realizacije mjera iz stava 1. tačka 5) ovog člana, a iz kojih se sufinansira i izgradnja elektrana za vlastite potrebe.

2. Mjere za podsticanje korišćenja obnovljivih izvora energije za grijanje i hlađenje i u transportu

Član 48.

(1) S ciljem ispunjenja obaveza propisanih Programom iz člana 4. ovog zakona koje se odnose na učešće obnovljivih izvora u proizvodnji energije za grijanje i hlađenje, Vlada može uvesti sljedeće podsticajne mjere:

1) subvencije i druge olakšice za domaću proizvodnju i nabavku opreme koja se koristi za potrebe grijanja i hlađenja upotrebom obnovljivih izvora energije (solarni kolektori za pripremu tople vode, toplotne pumpe za korišćenje aerotermalne, geotermalne i hidrotermalne energije i drugo),

2) uvođenje obaveze velikim proizvođačima toplotne energije (industrijske i gradske toplane) da dio toplotne energije proizvode iz obnovljivih izvora energije,

3) druge podsticajne mjere.

(2) Pored podsticajnih mjera iz stava 1. ovog člana, jedinica lokalne samouprave može:

1) uvesti podsticajne mjere za proizvođače toplotne energije iz obnovljivih izvora energije,

2) propisati uslove pod kojima je distributer toplotne energije dužan da priključi proizvođača toplotne energije iz obnovljivih izvora energije na svoju distributivnu mrežu i da mu ponudi priključenje i otkup toplotne energije.

(3) Jedinica lokalne samouprave, najmanje jednom godišnje, obavještava Ministarstvo o planiranim i ostvarenim podsticajnim mjerama iz stava 2. ovog člana.

Član 49.

Vlada može uvesti određene mjere za razvoj tržišta goriva iz obnovljivih izvora energije u sektoru transporta i za razvoj odgovarajuće infrastrukture, a koje se odnose na:

1) podsticanje razvoja proizvodnje bio-goriva i drugih alternativnih goriva (vodonika i električne energije),

2) razvoj tržišta bio-goriva i drugih alternativnih goriva,

3) veće korišćenje bio-goriva i drugih alternativnih goriva u okviru usluga javnog prevoza,

4) razvoj infrastrukture za korišćenje električne energije i drugih alternativnih goriva,

5) definisanje područja u kojim je obavezno obezbijediti infrastrukturu za punjenje električnih automobila.

Član 50.

(1) S ciljem ispunjavanja obaveza u pogledu učešća obnovljivih izvora energije u transportu, Vlada donosi uredbu kojom se uređuje korišćenje obnovljivih izvora i drugih alternativnih goriva.

(2) Uredbom iz stava 1. ovog člana se propisuju:

1) vidovi goriva iz obnovljivih izvora u transportu,

2) učešće bio-goriva, električne energije iz obnovljivih izvora i drugih alternativnih goriva u ukupnoj potrošnji goriva za transport,

3) mjere kojima se može podsticati postavljanje infrastrukture za alternativna goriva u sklopu usluga javnog prevoza,

4) nadzor nad primjenom uredbe i druge mjere potrebne za ispunjenje ciljeva.

Član 51.

Operater punionica ima pravo prioritetno kupovati električnu energiju od Operatera podsticaja po referentnoj tržišnoj cijeni, te za tu energiju dobiti garancije o porijeklu električne energije koje koristi isključivo kao dokaz o porijeklu energije koju prodaje kupcima na javno dostupnim mjestima za punjenje.

3. Kupci-proizvođači i zajednice obnovljive energije

Član 52.

(1) Krajnji kupac ima pravo da izgradi i priključi elektranu koja koristi obnovljive izvore energije na unutrašnje električne instalacije svog objekta za potrebe sopstvene potrošnje.

(2) Instalirana snaga elektrane, u slučaju primjene šeme neto mjerenja ili neto obračuna, ne može biti veća od odobrene priključne snage objekta krajnjeg kupca.

(3) Krajnji kupac stiče status kupca-proizvođača priključenjem elektrane iz stava 1. ovog člana na unutrašnje električne instalacije svog objekta, kao i pribavljanjem sertifikata za proizvodno postrojenje (elektranu) u skladu sa ovim zakonom, te ima prava i obaveze iz ovog zakona i zakona kojim je uređena oblast električne energije.

(4) Kupac-proizvođač ima prava da:

- 1) proizvodi električnu energiju za sopstvenu potrošnju,
- 2) skladišti električnu energiju,
- 3) višak proizvedene električne energije isporuči u mrežu.

(5) Elektranu u kojoj kupac-proizvođač proizvodi električnu energiju u skladu sa stavom 1. ovog člana smatra se unutrašnjom instalacijom kupca-proizvođača.

(6) Izgradnju elektrane kupca-proizvođača vrši pravno lice koje ima licencu za izvođenje elektroenergetskih postrojenja, koju izdaje ministarstvo nadležno za poslove građenja, a priključenje na mrežu vrši nadležni operater distributivnog sistema na osnovu odgovarajuće potvrde o izvedenosti radova pravnog lica koje vrši izgradnju elektrane i uz ispunjenje ostalih uslova propisanih aktima o priključenju po pojednostavljenoj proceduri.

(7) Snabdjevač koji vrši snabdijevanje kupca-proizvođača primjenom šema neto mjerenja ili neto obračuna dužan je da preuzme višak proizvedene električne energije koji se isporuči u mrežu.

(8) Vlasnik elektrane za potrebe krajnjeg kupca može biti i treća strana, uz zaključenje posebnog sporazuma sa krajnjim kupcem za čije potrebe je elektranu izgrađena.

Član 53.

(1) Operater distributivnog sistema vrši mjerenje količina predate i preuzete električne energije na mjestu priključenja kupca-proizvođača, kao i mjerenje količina proizvedene električne energije na mjestu priključenja elektrane za vlastite potrebe na unutrašnje instalacije kupca-proizvođača.

(2) Mjerenje na mjestu priključenja kupca-proizvođača vrši se dvosmjernim brojiлом aktivne električne energije.

(3) Operater distributivnog sistema na mjesečnom nivou dostavlja snabdjevaču podatke o obračunskim mjernim veličinama registrovanim na mjestu priključenja kupca-proizvođača.

(4) Operater distributivnog sistema na godišnjem nivou dostavlja Regulatornoj komisiji i Operateru podsticaja podatke o ukupno proizvedenoj električnoj energiji kupaca-proizvođača.

Član 54.

(1) Obračun više preuzete i predate proizvedene električne energije kupaca-proizvođača vrši se primjenom:

1) šeme neto mjerenja za elektrane instalisane snage do 10,8 kW (uključujući 10,8 kW),

2) šeme neto obračuna za elektrane instalisane snage u opsegu od 10,8 kW do 50 kW (uključujući 50 kW),

3) standardne šeme snabdijevanja za elektrane instalisane snage preko 50 kW.

(2) Snabdjevač ima balansnu odgovornost za mjerno mjesto kupca-proizvođača.

(3) Kupac-proizvođač čija instalisana snaga elektrane prelazi 150 kW dužan je prijavljivati dnevni raspored rada i snositi troškove debalansa.

Član 55.

(1) Osnovica za obračun preuzete i predate električne energije kod primjene šeme neto mjerenja i neto obračuna je neto stanje dvosmjernog mjernog uređaja na mjestu priključenja kupca-proizvođača u obračunskom periodu, koji iznosi jedan mjesec.

(2) Ukoliko je tokom obračunskog perioda kupac-proizvođač preuzeo više električne energije nego što je predao u mrežu, kupac-proizvođač plaća razliku između preuzete i predate električne energije u skladu sa ugovorenom cijenom za snabdijevanje.

(3) Ukoliko je tokom obračunskog perioda kupac-proizvođač predao više električne energije u mrežu nego što je preuzeo, razlika između predate i preuzete električne energije prenosi se u naredni obračunski period u korist kupca-proizvođača, i to:

1) kod primjene šeme neto mjerenja u vidu energetskeg kredita, izraženo u kWh ili

2) kod primjene šeme neto obračuna u vidu monetarnog kredita koji odgovara vrijednosti predate više proizvedene električne energije tokom obračunskog perioda.

(4) Monetarni kredit je proizvod energetskeg kredita i jedinične cijene više proizvedene električne energije koja odgovara jediničnoj cijeni komponente energije sadržane u maloprodajnoj cijeni snabdjevača umanjene za 5%.

(5) Energetski i monetarni kredit se koriste u obračunskim periodima kada je količina električne energije preuzete sa mreže veća od količine više proizvedene električne energije koju kupac-proizvođač preda u mrežu.

(6) Snabdjevač vrši finalni obračun količina predate i preuzete električne energije 1. aprila tekuće godine za prethodni dvanaestomjesečni period, pri čemu kupac-proizvođač nema pravo na nadoknadu viška predate električne energije koji preostane nakon finalnog godišnjeg obračuna.

(7) Obračun naknade za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije, u slučaju primjene šeme neto mjerenja ili neto obračuna, vrši se za neto razliku preuzete i predate električne energije u toku obračunskog perioda.

Član 56.

(1) U slučaju primjene standardne šeme snabdijevanja, obračun preuzete električne energije sa mreže i predate više proizvedene električne energije se vrši nezavisno.

(2) Snabdjevač vrši obračun i izdaje fakturu kupcu-proizvođaču za preuzetu električnu energiju sa mreže primjenom ugovorene cijene snabdijevanja.

(3) Kupac-proizvođač vrši obračun i izdaje fakturu za predatu električnu energiju primjenom ugovorene cijene za više proizvedenu energiju.

(4) Kupac-proizvođač koji na godišnjem nivou u kontinuitetu ostvaruje višak proizvodnje u odnosu na potrošnju, a za kog se prema kriterijumu instalisane snage postrojenja primjenjuje šema neto mjerenja ili neto obračuna, ima pravo na primjenu standardne šeme snabdijevanja.

(5) Obračun naknade za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije, u slučaju primjene standardne šeme snabdijevanja, vrši se za ukupnu količinu električne energije koju kupac-proizvođač preuzme sa mreže.

Član 57.

(1) Kupci iz kategorije domaćinstva i komercijalni kupci čiji su objekti locirani unutar iste zgrade ili stambenog kompleksa imaju pravo učešća u šemi zajedničke proizvodnje.

(2) Kupci koji učestvuju u šemi zajedničke proizvodnje ugovorom regulišu međusobne odnose, uključujući pripadajući udio instalisane snage elektrane i proizvodnje svakog kupca pojedinačno, te imenuju zastupnika.

(3) Pojedinačni kupci-proizvođači koji djeluju zajednički ostvaruju pravo na primjenu komercijalne šeme obračuna u skladu sa iznosom pripadajuće instalisane snage elektrane tog kupca-proizvođača.

(4) Operater distributivnog sistema i zastupnik kupaca koji zajednički proizvode električnu energiju zaključuju ugovor kojim se uređuju pravila raspodjele električne energije i period za alokaciju energije.

(5) Kupci-proizvođači koji djeluju zajednički zadržavaju svoja prava i obaveze kao krajnji kupci, prema kojima se ne mogu primijeniti neopravdani ili diskriminatorni uslovi i procedure koje sprečavaju njihovo učešće u šemi zajedničke proizvodnje.

Član 58.

(1) Elektrana za sopstvene potrebe kupaca-proizvođača koji djeluju zajednički priključuje se preko zasebnog priključka sa pripadajućim obračunskim mjernim mjestom.

(2) Mjerna mjesta krajnjih kupaca koji učestvuju u šemi zajedničke proizvodnje i mjerno mjesto elektrane za sopstvene potrebe opremaju se pametnim mjernim uređajima.

(3) Operater distributivnog sistema vrši alokaciju proizvedene električne energije između učesnika u šemi zajedničke proizvodnje i utvrđuje količine:

1) ukupno proizvedene električne energije,

2) direktno utrošene proizvedene električne energije pojedinačnih kupaca-proizvođača koji zajednički djeluju,

3) utrošene električne energije sa mreže pojedinačnih kupaca-proizvođača koji zajednički djeluju,

4) više proizvedene električne energije koju su pojedinačni kupci-proizvođači isporučili u mrežu,

5) neto utrošene električne energije pojedinačnih kupaca-proizvođača za slučaj primjene šeme neto mjerenja ili neto obračuna.

Član 59.

(1) Zajednica obnovljive energije (u daljem tekstu: Zajednica) je pravno lice osnovano u skladu sa propisima, s ciljem korišćenja obnovljivih izvora energije za proizvodnju električne energije prvenstveno radi zadovoljenja energetske potrebe članova Zajednice, na način koji podrazumijeva ekološke, ekonomske i socijalne koristi za članove Zajednice i za društvo.

(2) Rad Zajednice zasniva se na otvorenom i dobrovoljnom učešću njenih članova koji imaju prebivalište ili sjedište u opštini na kojoj se izvodi projekat ili u opštini čija se teritorija graniči sa teritorijom opštine na kojoj se izvodi projekat.

(3) Član Zajednice može biti fizičko ili pravno lice, javna preduzeća i institucije, uključujući i jedinice lokalne samouprave.

(4) Malo i srednje preduzeće ili preduzetnik može biti član Zajednice pod uslovom da proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora ne predstavlja njegovu pretežnu (osnovnu) djelatnost.

(5) Član Zajednice zadržava status krajnjeg kupca, sa pravima i obavezama koje ima i prema njemu se ne mogu primijeniti neopravdani ili diskriminatorni uslovi ili postupci koji bi spriječili njegovo učešće u Zajednici.

Član 60.

(1) Zajednica ima pravo na:

1) proizvodnju, potrošnju, skladištenje i prodaju električne energije iz obnovljivih izvora, uzajamnu razmjenu električne energije proizvedene korišćenjem obnovljivih izvora energije u postrojenjima u vlasništvu Zajednice između članova Zajednice,

2) pristup svim tržištima energije, direktno ili putem agregacije, na nediskriminatorni način,

3) podsticaje iz člana 23. ovog zakona u vidu premije za potrošnju za vlastite potrebe i pogodnosti prilikom priključenja na mrežu.

(2) Zajednica koja se bavi snabdijevanjem električnom energijom kao tržišnom djelatnošću ili obezbjeđuje uslugu objedinjenog djelovanja (agregaciju) ili obavlja druge energetske djelatnosti na komercijalnoj osnovi, te aktivnosti obavlja u skladu sa propisima za odgovarajuće djelatnosti.

Član 61.

(1) Priključenje Zajednica vrši se:

1) preko zajedničkog priključka kompletne Zajednice sa pripadajućim obračunskim mjernim mjestom ili

2) preko zasebnih priključaka sa pripadajućim obračunskim mjernim mjestima pojedinačnih objekata članova Zajednice, elektrana, uređaja za skladištenje i drugih uređaja za potrebe Zajednice.

(2) Regulatorna komisija donosi pravilnik kojim definiše opseg (perimetar) distributivne mreže unutar koga je dopušteno zasebno priključenje objekata koji čine Zajednicu putem pojedinačnih priključaka.

(3) Mjerna mjesta krajnjih kupaca i ostalih objekata koji čine Zajednicu opremaju se pametnim mjernim uređajima.

(4) Raspodjela proizvedene električne energije između članova Zajednice reguliše se međusobnim ugovorom.

(5) Operater distributivnog sistema i Zajednica ugovorom regulišu pitanja upravljanja i održavanja distributivne mreže unutar Zajednice, administracije šeme zajedničke proizvodnje, energetskog obračuna između članova Zajednice i druga pitanja od značaja za korištenje mreže i administriranje Zajednice.

Član 62.

(1) Status zajednice utvrđuje se rješenjem Regulatorne komisije.

(2) Status se utvrđuje nakon provjere članova zajednice, lokacije elektrane, uvida u mjesto prebivališta ili sjedišta pojedinih članova, ispunjenosti uslova iz člana 59. ovoga zakona i drugih uslova propisanih pravilnikom iz stava 3. ovoga člana.

(3) Regulatorna komisija donosi pravilnik o kupcima-proizvođačima i zajednicama obnovljive energije kojim se uređuju način i uslovi učešća na tržištu električne energije, primjena ograničenja instalisane snage elektrana za sopstvene potrebe, pojedinačno i na nivou sistema, primjena komercijalnih šema obračuna i način postupanja u slučaju promjene snabdjevača, zadatke operatera distributivnog sistema u realizaciji šema proizvodnje za sopstvene potrebe, kao uslovi i postupak sticanja statusa zajednice obnovljive energije, prava i obaveze članova zajednice i druga pitanja.

4. Ostale mjere i informisanje

Član 63.

(1) Pravo na obavezan otkup električne energije po referentnoj tržišnoj cijeni ima proizvođač električne energije u postrojenjima iz člana 8. ovog zakona koji je priključen na distributivnu mrežu, u periodu od prvog priključenja na mrežu do isteka šest mjeseci od dana dobijanja upotrebne dozvole.

(2) Proizvođač električne energije iz obnovljivih izvora energije kojem je, u skladu sa propisima, isteklo pravo na obavezan otkup po garantovanoj otkupnoj cijeni, ima pravo prodavati proizvedenu električnu energiju Operateru podsticaja po cijeni koja je 10% niža od referentne tržišne cijene, koju je utvrdila Regulatorna komisija.

Član 64.

Ministarstvo, Regulatorna komisija i Operater podsticaja, u okviru svojih nadležnosti, razvijaju odgovarajuće edukativne programe, izrađuju brošure i druge vidove obuke, s ciljem informisanja javnosti o podsticajnim mjerama, kao i o prednostima proizvodnje i korišćenja energije iz obnovljivih izvora energije.

GLAVA VII IZGRADNJA ENERGETSKIH POSTROJENJA I VOĐENJE REGISTRA PROJEKATA

1. Izgradnja energetskih postrojenja

Član 65.

Izgradnja energetskih postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije vrši se u skladu sa strateškim dokumentima i planovima razvoja energetskog sektora u Republici.

Član 66.

(1) Za izgradnju energetskih postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije potrebno je prethodno pribaviti koncesiju u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast koncesija ili u skladu sa propisima kojima se uređuju drugi vidovi javno-privatnog partnerstva, kada je to uređeno posebnim propisom, osim u slučaju izgradnje:

1) energetskih postrojenja na bio-masu, bio-gas, deponijski gas i gas iz postrojenja za tretman komunalnih otpadnih voda,

2) elektrane na deponijski gas i gas dobijen iz komunalnih otpadnih voda,

3) solarnih postrojenja sa fotonaponskim ćelijama instalisane snage zaključno sa 250 kW na zemlji i na objektima, nezavisno od instalisane snage.

(2) U slučaju kada se za izgradnju proizvodnog postrojenja sprovodi postupak lokacijske aukcije, sa izabranim ponuđačem zaključuje se ugovor o koncesiji bez sprovođenja javnog poziva, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast koncesija. (3) Izgradnja energetskih postrojenja vrši se na osnovu građevinske dozvole pribavljene u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast građenja i zaštite životne sredine, osim u slučaju kada se na objektu koji ima građevinsku dozvolu u sklopu adaptacije objekta vrši izgradnja elektrane kupca-proizvođača koja koristi obnovljive izvore instalisane snage do 50 kW.

2. Registar projekata

Član 67.

(1) Ministarstvo uspostavlja i vodi Registar projekata koji koriste obnovljive izvore energije.

(2) Registar projekata je jedinstvena evidencija o projektima iz obnovljivih izvora energije za proizvodnju električne energije, energije za grijanje i hlađenje i energije koja se koristi u transportu.

(3) Registar projekata sadrži podatke o vlasniku projekta i projektu, podatke o lokaciji i tipu postrojenja, tehničko-tehnološkim karakteristikama postrojenja, rokovima izgradnje, podsticajima, o pribavljenim dozvolama, uključujući i promjene navedenih podataka, te druge potrebne podatke.

(4) Ministarstvo vodi Registar projekata u pisanom i elektronskom obliku.

(5) Registar projekata je javno dostupan u elektronskoj formi i kontinuirano se ažurira.

(6) Podaci iz Registra u elektronskoj formi koriste se u postupcima koje vode druge institucije.

(7) Ministar donosi uputstvo o vođenju Registra projekata iz obnovljivih izvora energije, kojim se propisuju oblik, sadržaj i način vođenja Registra projekata.

Član 68.

(1) Upis projekata u Registar projekata vrši Ministarstvo po službenoj dužnosti ili na osnovu podnesenog zahtjeva vlasnika projekta.

(2) Ministarstvo, po službenoj dužnosti, upisuje projekte u Registar projekata iz resorne nadležnosti Ministarstva za koje je zaključen ugovor o koncesiji.

(3) Vlasnik projekta za izgradnju energetske postrojenja iz resorne nadležnosti drugih organa, koji je zaključio ugovor o koncesiji ili javno-privatnom partnerstvu, dužan je da u roku od 30 dana od dana zaključivanja ugovora podnese zahtjev Ministarstvu, radi upisa projekta u Registar projekata.

(4) Za projekte za koje nije potrebno pribaviti ugovor o koncesiji ili ugovor o javno-privatnom partnerstvu, vlasnik projekta dužan je podnijeti zahtjev za upis projekta u Registar projekata u roku od 30 dana od dana pribavljanja odobrenja za građenje.

(5) Izuzetno od odredbe stava 4. ovog člana, Operater podsticaja dostavlja ministarstvu zahtjev za upis elektrane kupca-proizvođača u roku od 30 dana od dana priključenja.

(6) U slučaju promjene podataka iz člana 67. stav 3. ovog zakona, vlasnik projekta dužan je Ministarstvu podnijeti zahtjev za upis promjene podataka u Registru projekata, u roku od 30 dana od dana nastale promjene podataka.

(7) Regulatorna komisija i Operater podsticaja dužni su Ministarstvu dostaviti rješenja o preliminarnom pravu, sertifikatu, podsticaju, te obavještenje o zaključenim predugovorima i ugovorima o podsticanju, najkasnije osam dana od dana donošenja rješenja ili zaključenja ugovora.

(8) Ministarstvo, po službenoj dužnosti, unosi podatke iz stava 6. ovog člana u Registar projekata.

GLAVA VIII NADZOR I KAZNE NE ODREDBE

Član 69.

Upravni nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i na osnovu njega donesenih propisa vrši Ministarstvo i Regulatorna komisija, u skladu sa ovlašćenjima propisanim ovim zakonom.

Član 70.

(1) Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona vrši Republička uprava za inspeksijske poslove Republike Srpske posredstvom nadležnih inspektora, u skladu sa propisom kojim se uređuje postupak inspeksijskog nadzora, ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje obavljanje elektroenergetskih djelatnosti.

(2) Kontrolu izgradnje elektroenergetskih objekata, tehničke ispravnosti, pogonske sigurnosti elektroenergetskih objekata i postrojenja, bezbjednosti ljudi u elektroenergetskim objektima, kao i uvid u tehničku i pogonsku dokumentaciju vrši nadležna inspekcija, u skladu sa posebnim zakonom.

(3) Inspeksijski nadzor obuhvata nadzor nad primjenom ovog zakona, drugih propisa, standarda, tehničkih normativa i normi kvaliteta, koji se odnose na projektovanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i korišćenje elektroenergetskih objekata, instalacija, postrojenja i opreme u tim objektima, kao i kvalitet isporuke električne energije i slično.

Član 71.

(1) Novčanom kaznom od 5.000 KM do 15.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice:

1) Operater podsticaja ako ne zaključi ugovor o otkupu električne energije ili ugovor o premiji (član 12. stav 1. tačka 7),

2) Operater podsticaja ako ne izradi i učini javno dostupnim godišnji izvještaj o isplaćenim sredstvima po proizvodnim postrojenjima (član 12. stav 1. tačka 8),

3) Operater podsticaja ako ne raspiše javni poziv za prodaju električne energije (član 12. stav 1. tačka 10),

4) proizvođač električne energije ako ne obezbijedi Operateru podsticaja, Regulatornoj komisiji i operateru sistema slobodan pristup postrojenjima i podacima, kao i njihov nesmetan rad, u skladu sa ovim zakonom (član 15. stav 2),

5) snabdjevač krajnjih kupaca ako ne dostava izvještaje Operateru podsticaja o ukupno prodatoj električnoj energiji i ukupno obračunatom iznosu naknade (člana 16. stav 1),

6) snabdjevač krajnjih kupaca ako ne ulati naknadu za obnovljive izvore na račun Operatera podsticaja (član 16. stav 2),

7) snabdjevač električne energije ako ne preuzme od Operatera podsticaja pripadajući udio električne energije (član 16. stav 3),

8) snabdjevač koji vrši snabdijevanje kupca-proizvođača ako ne preuzme višak proizvedene električne energije (član 52. stav 7),

9) operater distributivnog sistema ako ne izvrši alokaciju proizvedene električne energije između učesnika u šemi zajedničke proizvodnje (član 58. stav 3),

10) subjekt koji otpočne izgradnju energetskog postrojenja koje koristi obnovljive izvore energije suprotno odredbama člana 66. ovog zakona,

11) vlasnik projekta ako ne podnese zahtjev za upis projekta u Registar projekata (član 68. st. 3, 4. i 6).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu, novčanom kaznom od 1.000 KM do 3.000 KM.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se fizičko lice i preduzetnik, novčanom kaznom od 1.000 KM do 3.000 KM.

GLAVA IX

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 72.

(1) Vlada, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, donosi:

1) Program o korišćenju obnovljivih izvora energije (član 4. stav 2),

2) Uredbu o bio-gorivu i drugim obnovljivim gorivima u transportu (član 50. stav 1).

(2) Vlada, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, donosi Odluku o osnivanju Operatera podsticaja (član 11. stav 3).

(3) Ministar, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, donosi Uputstvo o vođenju Registra projekata iz obnovljivih izvora energije (član 67. stav 7).

(4) Regulatorna komisija, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, donosi:

1) Pravilnik o izdavanju sertifikata za proizvodno postrojenje koje proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora energije (član 10. stav 2),

2) Pravilnik o garanciji porijekla za električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora energije (član 20. stav 5),
3) Pravilnik o podsticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora (član 34),
4) Pravilnik o aukcijama (član 43),
5) Pravilnik o kupcima-proizvođačima i zajednicama obnovljive energije (član 62).
(5) Operater podsticaja, u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, donosi:

1) Pravila rada Operatera podsticaja (član 12. stav 1. tačka 13),
2) Uputstvo o radu balansne grupe obnovljivih izvora energije (član 19. stav 3).
(6) Do donošenja podzakonskih akata iz stava 2, stava 3. t. 1), 2) i 3), te iz stava 4. tačka 1) ovog člana primjenjuju se podzakonski akti koji su važili na dan stupanja na snagu ovog zakona, ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 73.

Operater podsticaja dužan je da uredi balansnu odgovornost balansne grupe obnovljivih izvora energije u skladu sa pravilima balansnog tržišta, u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 74.

(1) Proizvođač koji je prije stupanja na snagu ovog zakona stekao pravo na podsticaj u vidu obaveznog otkupa po garantovanoj otkupnoj cijeni, do isteka prava na podsticaj član je balansne grupe obnovljivih izvora energije, u skladu sa ovim zakonom.
(2) Proizvođač čija je ukupna instalisana snaga proizvodnih postrojenja manja ili jednaka 500 kW, koji je prije stupanja na snagu ovog zakona stekao pravo na podsticaj u vidu obaveznog otkupa po garantovanoj otkupnoj cijeni, do isteka prava na podsticaj ne prijavljuje dnevni raspored rada Operateru podsticaja i ne snosi troškove balansiranja.

Član 75.

(1) Postupci za ostvarivanje prava na podsticaj koji su započeti prije stupanja na snagu ovog zakona završiće se po odredbama Zakona o obnovljivim izvorima energije i efikasnoj kogeneraciji („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 39/13, 108/13, 79/15 i 26/19).

(2) Proizvođači električne energije iz postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije i u efikasnoj kogeneraciji, koji su stekli preliminarno pravo na podsticaj po osnovu Zakona o obnovljivim izvorima energije u efikasnoj kogeneraciji („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 39/13, 108/13, 79/15 i 26/19), mogu produžiti preliminarno pravo, u skladu sa odredbama ovog zakona, ukoliko ispunjavaju uslove iz ovog zakona i ako postoje slobodne količine za podsticanje.

(3) Proizvođači električne energije iz postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije i u efikasnoj kogeneraciji, koji su stekli preliminarno pravo na podsticaj i pribavili upotrebnu dozvolu za to postrojenje do 31. decembra 2021. godine, mogu ostvariti pravo na podsticaj po osnovu Zakona o obnovljivim izvorima energije u efikasnoj kogeneraciji („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 39/13, 108/13, 79/15 i 26/19), najkasnije do 30. juna 2022. godine.

Član 76.

(1) Do uspostavljanja Operatera podsticaja, poslove iz člana 12. ovog zakona obavljaće Mješoviti holding „Elektroprivreda Republike Srpske“ – Matično preduzeće a. d. Trebinje.

(2) Mješoviti holding „Elektroprivreda Republike Srpske“ – Matično preduzeće a. d. Trebinje obavezno je da vodi odvojenu računovodstvenu evidenciju i poseban namjenski račun za kupoprodaju električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora za koju se ostvaruje pravo na podsticaj.

Član 77.

Do uspostavljanja Operatera podsticaja, Mješoviti holding „Elektroprivreda Republike Srpske“ – Matično preduzeće a. d. Trebinje i povezana privredna društva ne mogu učestvovati u postupku aukcija za velika postrojenja, u skladu sa ovim zakonom i pravilnikom o aukcijama.

Član 78.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o obnovljivim izvorima energije i efikasnoj kogeneraciji („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 39/13, 108/13, 79/15 i 26/19).

Član 79.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Broj: 02/1-021-127/22

Datum: 10. februara 2022. godine

PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE

Nedeljko Čubrilović